

Sygnatura akt I 1 Ca 165/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 29-05-2015 r.

Sąd Okręgowy w Koninie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Aleksandra Bolczyk

Sędzia: SO Iwona Przyłębska-Grzybowska

Sędzia: SO Iwona Złoty – spr.

Protokolant: Konrad Gajdziński

po rozpoznaniu w dniu 29-05-2015 r. w Koninie

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. Z. (1), B. Z., K. Z. (1), K. Z. (2), G. Z., J. Z., S. S. i E. S. (1)

przeciwko (...) S.A. w S.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda K. Z. (1)

od wyroku Sądu Rejonowego w Słupcy

z dnia 23 lutego 2015 r. sygn. akt I C 45/15

1. Oddala apelację.
2. Zasądza od powoda K. Z. (1) na rzecz pozwanego kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji apelacyjnej.

Iwona Przyłębska-Grzybowska Aleksandra Bolczyk Iwona Złoty

Sygn. akt I 1 Ca 165/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 lutego 2015 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I C 45/15 z powództwa Z. Z. (1), B. Z., K. Z. (1), K. Z. (2), G. Z., J. Z., S. S., E. S. (1) przeciwko (...) S.A. z siedzibą w S. Sąd Rejonowy w Słupcy zasądził od pozwanego na rzecz: powoda Z. Z. (1) kwotę 50.000 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 14 marca 2013 roku do dnia zapłaty (punkt I wyroku), powódki B. Z. kwotę 60.000 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 14 mara 2013 roku do dnia zapłaty (punkt II wyroku), powoda K. Z. (1) kwotę 10.000 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 14 marca 2013 roku do dnia zapłaty (punkt III wyroku), powoda K. Z. (2) kwotę 10.000 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 14 marca 2013 roku do dnia zapłaty (punkt IV wyroku), powoda G. Z. kwotę 5.000 złotych

z odsetkami ustawowymi od dnia 14 marca 2013 roku do dnia zapłaty (punkt V wyroku), powódki J. Z. kwotę 5.000 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 14 marca 2013 roku do dnia zapłaty (punkt VI wyroku), powoda S. S. kwotę 5.000 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 14 marca 2013 roku do dnia zapłaty (punkt VII wyroku), powódki E. S. (2) kwotę 5.000 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 14 marca 2013 roku do dnia zapłaty (punkt VIII wyroku) oraz oddalił powództwa w pozostałym zakresie (punkt IX wyroku). Ponadto Sąd Rejonowy orzekł o kosztach postępowania nakazując ściągnąć tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Słupcy od pozwanego kwotę 205,06 złotych i od powodów kwotę 96,50 złotych (punkt X wyroku), a także zasądził od pozwanego na rzecz powoda Z. Z. (1) kwotę 3.808 złotych, na rzecz B. Z. kwotę 5.098 złotych, na rzecz K. Z. (1) i K. Z. (2) kwoty po 750 złotych, na rzecz G. Z., J. Z., E. S. (1) i S. S. kwoty po 500 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt XI wyroku).

Apelację od powyższego wyroku złożył powód K. Z. (1) zaskarżając go w części oddalającej roszczenie o zasądzenie zadośćuczynienia ponad kwotę 10.000,00 i zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię ww. przepisów polegającą na uznaniu, że żądanie zasądzenia świadczenia tytułem zadośćuczynienia po śmierci brata – S. Z. – ponad kwotę 10.000,00 złotych, która to kwota jest stanowczo zaniżona i nieadekwatna do krzywdy jakiej doznał powód na skutek śmierci brata.

Stawiając powyższe zarzuty apelujący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie żądania i zasądzenie zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w związku ze śmiercią S. Z.

w całości i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda dalszej kwoty 10.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 14 marca 2013 roku do dnia zapłaty,

2. zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania I instancji stosownie do wyniku sprawy,

3. zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm prawem przepisanych za II instancję.

Pozwana (...) S.A. z siedzibą w S. wniosła o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie od powoda kosztów postępowania apelacyjnego,

w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda K. Z. (1) okazała się nieuzasadniona.

Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku sporządzonym zgodnie z normą art. 328 § 2 k.p.c. poczynił bowiem prawidłowe ustalenia istotne dla rozstrzygnięcia oraz dokonał wnikliwej oceny prawnej roszczenia. Stąd te ustalenia, jak i poczynione przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia wywody prawne, Sąd odwoławczy w pełni podziela i przyjmuje za podstawę własnego rozstrzygnięcia.

Na wstępie zaznaczyć jednak należy - mając na względzie treść wywiedzionego przez powoda środka zaskarżenia - że apelacja skarżącego sprowadza się wyłącznie do negacji rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w zakresie wysokości należnego zadośćuczynienia, bez jednoczesnego podważania ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji.

Z uwagi zatem na kształt zarzutu apelacyjnego, a także wobec faktu nieprzeprowadzenia przez Sąd odwoławczy postępowania dowodowego, które zmieniłoby ustalenia faktyczne Sądu I instancji, w oparciu o treść normy art.

387 § 2¹ k.p.c. odstąpiono od szczegółowego referowania treści ustaleń faktycznych oraz rozważań prawnych Sądu Rejonowego.

Przed merytoryczną oceną zarzutu apelacyjnego zaznaczyć jedynie należy, że z uwagi na fakt, iż do zdarzenia wywołującego krzywdę u apelującego i członków jego rodziny doszło w dniu 15 lipca 2012 roku, a zatem po wejściu w życie regulacji art. 446 § 4 k.c. właśnie ta norma stanowiła podstawę orzekania Sądu Rejonowego w zakresie żądań zasądzenia zadośćuczynienia, nie zaś art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c.

Zarzucanie zatem przez apelującego K. Z. (1) naruszenia wskazanej regulacji norm prawa materialnego, tj. art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. jest błędne. Prawidłowo skonstruowany zarzut winien odnosić się bowiem do przepisu art. 446 § 4 k.c.

Pomijając powyższe uchybienie stwierdzić jednak trzeba, że ustalona przez Sąd I instancji wysokość zadośćuczynienia należnego apelującemu – w kontekście należyście ocenionego materiału dowodowego – nie budzi żadnych wątpliwości.

Podkreślić trzeba, że przepisy prawa nie ustanawiają żadnych kryteriów, na podstawie których winno być ustalane zadośćuczynienie. Wypracowała je natomiast judykatura,

a zwłaszcza orzecznictwo Sądu Najwyższego. Wskazuje ono, że zadośćuczynienie ma kompensacyjny charakter, w związku z czym musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Określenie wysokości zadośćuczynienia powinno być dokonane

z uwzględnieniem wszystkich okoliczności danego przypadku mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, tj. m.in. intensywności, trwałości, czy też nieodwracalnego charakteru doznanych cierpień (vide m.in.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 1999 roku, sygn. I CKN 1145/99; wyrok Sądu Najwyższego z 12 kwietnia 1972 roku; wyrok Sądu Najwyższego

z dnia 27 sierpnia 1969 roku, sygn. I PR 224/69).

Podkreślenia wymaga również, że skuteczne kwestionowanie wysokości zadośćuczynienia możliwe jest wówczas, gdy nastąpiło oczywiste naruszenie ogólnych kryteriów jej ustalania. Zarzut zawyżenia lub zaniżenia wysokości zasądzanego zadośćuczynienia może być uwzględniony tylko w razie wykazania oczywistego naruszenia tych kryteriów przez Sąd I instancji, tym bardziej, że w pojęciu „odpowiednia suma zadośćuczynienia” zawarte jest uprawnienie swobodnej oceny Sądu (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2006 roku, sygn. IV CK 384/05, publ. LEX nr 179739; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2006 roku, sygn. II PK 102/06). Zarzut niewłaściwego określenia kwoty zadośćuczynienia nie może zatem wkraczać w sferę swobodnego uznania sędziowskiego. Stąd korygowanie przez Sąd II instancji zasądzanego zadośćuczynienia może być aktualne tylko wtedy, gdy przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy, mających wpływ na jego wysokość, jest ono niewspółmiernie nieodpowiednie, tj. albo rażąco wygórowane, albo rażąco niskie (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2004 roku, sygn. I CK 219/04, publ. LEX nr 146356). W literaturze przedmiotu oraz w judykaturze utrwalił się pogląd zgodnie z którym Sąd odwoławczy może dokonać korekty takiego wyroku tylko wtedy, gdy Sąd I instancji nie uwzględnił wszystkich okoliczności i czynników uzasadniających inną wysokość świadczenia (błąd „braku”) albo niewłaściwie ocenił całokształt tych, należyście ustalonych i istotnych okoliczności (błąd „dowolności”) (vide: wyrok Sąd Najwyższego z dnia 9 lipca 1970 roku, III PRN 39/70; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2004 roku, I CK 219/04).

Transponując poczynione wyżej rozważania na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić trzeba – po szczegółowej lekturze akt – że Sąd I instancji określając wysokość należnego apelującemu K. Z. (1) zadośćuczynienia z dostateczną wnikliwością uwzględnił wszelkie kryteria decydujące o wysokości żadanego roszczenia nie dopuszczając się tym samym żadnego z wymienionych powyżej błędów. Twierdzenie apelującego jakoby przyznana mu kwota zadośćuczynienia była zbyt niska (rażąco niska) stanowi jedynie polemikę z oceną dokonaną przez Sąd Rejonowy.

Uważna lektura treści uzasadnienia sporządzonego przez Sąd I instancji wskazuje, że wszelkie eksponowane w apelacji okoliczności, tj. bliskie relacje braterskie skarżącego ze zmarłym, silna – niczym nie zakłócona - więź emocjonalna,

a także m.in. poczucie straty po śmierci S. Z., silny lęk oraz przygnębienie, poczucie pustki, osamotnienie, trudności ze snem, apetytem Sąd ten miał na względzie miarkując należne skarżącemu zadośćuczynienie, stąd powielanie ich obecnie nie może prowadzić do uwzględnienia wniesionego środka zaskarżenia, tym bardziej, że z przeprowadzonej w sprawie opinii wynika, iż żałoba psychologiczna K. Z. (1) miała przebieg niepowikłany, typowy (nie przekraczała ram czasowych – około roku), skarżący zaś (podobnie jak jego brat K. Z. (2)) nie korzystał z fachowej pomocy psychologicznej bądź psychiatrycznej, nie zażywał leków uspokajających. Obecnie natomiast apelujący funkcjonuje na poziomie zbliżonym jak przed śmiercią brata, nie występuje u niego uszczerbek na zdrowiu (ani trwały, ani długotrwały).

Nie negując zatem, że skutki śmierci brata dla psychiki skarżącego były niewątpliwie bolesne wskazać trzeba, że zgromadzony w toku postępowania pierwszoinstancyjnego materiał dowodowy nie wykazuje na tyle istotnego nasilenia skutków zdarzenia z dnia 15 lipca 2012 roku, które uzasadniałoby zasądzenie na rzecz K. Z. (1) dalszej kwoty 10.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia.

Ubocznie zauważyć trzeba, że żądania braci Z. zawarte w pozwie nie były przez nich różnicowane. Sąd Rejonowy ustalając wysokość należnego im zadośćuczynienia także nie różnicował zasądzonych kwot uznając tym samym rozmiar doznanej przez nich krzywdy za tożsame.

Ważąc na powyższe postawa apelującego K. Z. (1) dziwi obecnie, tym bardziej, że nie odwołuje się on wprost do osoby K. Z. (2), który wprawdzie w chwili śmierci brata S. Z. zamieszkiwał poza granicami kraju, niemniej fakt ten (uwzględniony zresztą przez Sąd orzekający) nie może stanowić – jak zdaje się sugerować skarżący eksponując bliskość relacji – kryterium decydującego

o wysokości należnego zadośćuczynienia, skoro przebieg żałoby u obu braci Z. był zbliżony, z tym że K. Z. (2) do obowiązków pracowniczych powrócił dopiero po 3 tygodniach, w przeciwieństwie do skarżącego, który uczynił to już po 5 dniach.

Konkludując, stwierdzić należy, że wszelkie zarzuty apelującej sprowadzają się jedynie – jak już zaakcentowano - do polemiki z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu I instancji, dlatego też Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zmiany orzeczenia w części zaskarżonej przez apelującego K. Z. (1).

Wobec powyższych rozważań i z mocy art. 385 k.p.c. apelację oddalono (punkt 1 wyroku).

O kosztach zastępstwa procesowego w instancji apelacyjnej orzeczono w oparciu o przepis art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 4 oraz § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490 j.t.).

Iwona Przyłębska – Grzybowska Aleksandra Bolczyk Iwona Złoty